

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני מתכבדת לפתוח את הישיבה.
אנחנו מקבלים בברכה את
מנהל שדה התעופה בן-גוריון בלוד, מר כסלו. אני מודה לך שנענית להזמנתנו.
אני מברכת את מר עמית, את מר שוסטרמן, אותו פגשנו כאשר בקרנו במקום.

הנושא שלנו היום הוא: המצב

החמור בבנין קבלת עולים בשדה התעופה לוד. קיימנו ישיבה אחת, ודנו בנושא הזה. שמענו קצת פרטים, בקרנו במקום. אני רוצה להזכיר לכם, שהדיון בנושא הזה היה גם לפני שנתיים כאשר העליה היתה בעיצומה. ידוע לנו, שהמקום אשר הוקצה למטרה זאת, הוחלף שלש פעמים. פעם זה היה סמוך לאולם אשר שם עוברים בדיקה של המכס, ושם ממתנינים; אח"כ היה מקום אחד, קצת דומה למקום שהיינו בו, ועכשו המקום הנוכחי. בשלוש הפעמים שהייתי שם - המצב לא הניח את הדעת. כל הזמן הרגיעו אותנו ואמרו: המצב הוא אישי. מתכוננים לבנות טרמינל חדש. חשבנו שהארצות היא ארצות ותוך מספר חדשים המצב ייגמר, ולעובדי משרד הקליטה יהיו תנאים נוחים לעבודה, וכך גם לעולים.

כאשר העולה מגיע לארץ, זאת

התחנה הראשונה שלו למפגש עם הארץ. רצוי מאד שהתנאים יהיו מחקבלים על הדעת. התאכזבנו מרה בביקור האחרון שלנו שם, מכמה בחינות: א. המקום צר מאד מלהכיל את מספר העולים שהגיע; ב. אין מספיק מקום לעובדים. ראינו עובדים אשר מסתובבים ועושים את עבודתם תוך כדי עמידה; ג. האולם, לא רק שהוא קטן, אלא גם לוחט בקיץ והגג שלו דולף בחורף. אני כבר לא מדברת על אותה כניסה, כאשר עולים במדרגות ורואים את החורבה שם. כאשר העולים מגיעים ארצה וממתנינים זמן מה בשדה התעופה, כאשר הם זקוקים לשירותים, צריך להוביל אותם דרך אולם הנוסעים בכדי להגיע לשירותים. מצד אחד - לא רק מה שטענת, מר עמית, שהם רואים את ההבדל בין אותו מקום שהוקצה להם לבין אותו אולם יפה של החוזרים לארץ והתיירים, אלא זה משמש דבר נוסף. זה מעין עילה להפגש עם קרובים שדרכם מסתננת האינפורמציה ודרכם הם מצטיידים בכל המידע של; כאן תסכימו וכאן לא.

מכל הבחינות הללו, כל האמצעים

שלנו מופנים למשרד הקליטה. משרד הקליטה, במקרה זה, התריע והעמיד את המצב על חומרתו מספר פעמים. הוא אינו אשם. גם הוא היה רוצה מאד שיהיה לו מקום יותר טוב. אבל, הוא תלוי באותו גורם, שלמעשה הסכים לתת לו את תאכסניה, אבל אין מספיק דאגה לשיפור תנאיה של האכסניה הזאת. אם נאמר, לפני שלוש שנים, ע"י שר הקליטה הקודם, שיבנו טרמינל, זה יקח שנה - התנחמנו. שנה עברה, ושלוש שנים עברו, ואני לא רואה קץ למצב הזה. לכן, הזמנו לכאן את מר כסלו לשמוע ממנו הסברים למצב. תחילה אבקש ממר שוסטרמן, שתמסור לנו מה המצב כיום, ומה הסיכויים לשיפור התנאים.

א. שוסטרמן:

לפני שעברנו למקום האחרון,

היינו במין פרוזדור, שלמעשה

בחלקו לא היה שייך לנו, אבל השתמשנו בו, כי לא היה מספיק מקום בחלק שהוקצה לנו. לעתים נאלצים היינו לפלוש לאולם הנוסעים, וזה באישור מלא של הנהלת השדה. לא פעם התפצלנו לשתי קבוצות ופלשנו ל"פינגר".

כתוצאה מפיתוח אחרון בשדה,

נאלצנו לפנות את האזור שעבדנו בו, כדי לאפשר את העבודות המתבצעות שם, ואז היה מ"מ בחיפוש אלטרנטיבה עד שנמצא הפתרון הנוכחי, של גידור 300 מ"ר שבו אנחנו שוכנים תוך הבטחה שבמשך חודש וחצי, שעם גמר העבודות נקבל, בתוספת למקום הנוכחי, חזרה אותו חלק של ה"פינגר". המשרדים יתרכזו ב"פינגר", ואולם ההמתנה יהיה במקום המגודר ע"י קירות עץ. השטח כולו יהיה בגבולות של 500 מ"ר, עד שהטרמינל יוקם.

שמעתי מפי מנהנדס השדה, שעשויים

להרוס את הקירות. ברגע שיעשו את זה, המצב יהיה קשה. לא נוכל לרכז את הסולים בחלק של 200 מ"ר. ואם הסולים יחסררו סת הנוסעים לא נוכל

שירותים, כפי שצינתי, הם באולם המכס למטה, ואני מבין שעד שלא יהיה האולם הכללי, השירותים יהיו שם.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לפעמים אנשים מרגישים לא טוב. האם יש שם מקום למנוחה?

א. שוסטרמן: לא לגבי תינוקות וקשישים. לפני שנודע לנו. שומדים לפרק את החלק הנוכחי, חשבנו להשאיר את המשרדים, ואיפה שהיינו קודם, יהיה מיועד לתינוקות וקשישים, שהחילת תוכל לשמש כ"ביבי-סיטר" בזמן שההורים עסוקים, וישמש כחדר מנוחה לחולים וקשישים. במידה והאולם הזה לא יישאר בידינו, הרי התכנית תצטרך להתבטל עד שיוקם הסטודיו.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אם כן מה יהיה? גם המצב הקיים שהוא זמני, צריך לשפר אותו.

ש. כסלו: צריך להתחיל קודם כל בהסטוריה. משרד הקליטה קלט קודם את העולים בבנין מיוחד, וכתוצאה משינויים בצורת קליטת העולים, הם בקשו להכנס לאולם הטרמינל. הם קבלו שם שני משרדים. צריך לדעת מה זה טרמינל. אלה אולמות גדולים אשר שם יש מספר משרדים. הם קבלו שני משרדים, והעולים ישבו באולם עצמו. לפני שנתיים הצענו בשביל העולים פינה, שאגב, זה לא היה פרוזדור. זה היה אולם לנוסעים. המצב השתפר גם על דעת משרד הקליטה.

פ. גרופר: זה אותו מבנה של היום?

ש. כסלו: לא. הנושא של הטרמינל עלה רק לפני שנה וחצי, ואנחנו העלינו אותו גם כאן. זה לקח חצי שנה עד שקבלנו את האישורים המתאימים ממשרד האוצר. הבניה עצמה צריכה לקחת 12 חודש. את האישורים קבלנו לפני המלחמה והתחלנו לבנות אחרי המלחמה. בחודש פברואר או מרס נסיים את הבניה.

א. לבני: של איזו שנה?

ש. כסלו: שנת 1975.

א. לבני: השר הבטיח בשנת 1974.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: מה שאתה אומר, מר כסלו, יכלל בהצעת הסיכום שתונח על שולחן הכנסת, ועל זה אנחנו נסתמך.

ש. כסלו: הבניה חימשך 12 חודש, וברגע שמתחילים לבנות, אז נסיים את זה, ואנחנו נעמוד בתאריכים. אני מקווה שנוכל אפילו להקדים. אבל, זה לא יהיה אחרי חודש מרס.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: התכנית היתה מוסכמת ביניכם?

ש. כסלו: כן. התכנית של 980 מ"ר כוללת אולם משרדים, שירותים, חדרי מנוחה ומטבח, ברמה הרגילה שאנחנו בונים בנמל ולא שום רמה אחרת.

מה אפשר לעשות שם עד לאותה שנה? עד לאותה שנה, במידה ומשרד הקליטה לא ישנה את צורת קליטת העולים - הרי זה מתחלק לשניים - אחד, טיפול בעולה, ולזה צריך משרד; ואח"כ אולם ההמסנה - אנחנו מחזירים למשרד הקליטה את המקום שהיו בו קודם. אנחנו רמ במשנו לפני את השטח בימי הבניה. ולרי גדרנו את השטח רסע.

הם יחזרו למקום הקודם, והמקום הקודם צמוד לאולם החדש שאנחנו עתידים לפתוח בראשון ליולי השנה, והעולים יוכלו להשתמש באולם הזה. האמת היא, באותה תקופה הם ישתמשו באותו אולם של הנוסעים היוצאים. אפשר לעשות גידור, והמחשבות שלנו היו, עד לחודש מרץ, להחזיר את משרד הקליטה לאותם המשרדים וכאשר יגיע מטוס עולים, לגדר עם חבלול שטח מסויים באולם של הנוסעים היוצאים.

א. לבני: אתה מתכוון למקום הקודם שהיה לפני שנתיים?

ש. כסלו: זה אולם חדש. צריך להבין שסך-הכל העולים מגיעים, לא 24 שעות ביממה, אלא במספר ימים בשבוע, ומספר שעות. כאשר יגיעו עולים, נסגור שטח מסויים, עד למרץ שנה הבאה. אלה התכניות שלנו.

א. עמית: בהערת הביניים שלי אמרתי שזה המקום החמישי שעברנו במשך שלוש השנים האחרונות, ובכל פעם שפרנו את מצבנו לעומת מצב קודם, וזה תוך הסכמה והיענות של הנהלת הנמל. מבחינה זאת, הנהלת הנמל עושה לא מעט כדי למצוא את הדרך הטובה, אם כי אני מסכים, שגם כיום המצב הוא לא מצב טוב לקליטת עליה.

לגבי הטרמינל - למעשה, לפני שנתיים התחלנו לדבר על כך, ולפני שנה וחצי, זה נכנס לטורים גבוהים, בהסכמה של האוצר, ולמעשה רק מאפריל של השנה שעברה זה הוסכם. אני מסכים, כפי שמסר מר כסלו, שהדיונים נמשכו עד חודש דצמבר ומכאן השהיה.

נדמה לי שאם נחזור ל"פינגר", זאת תהיה הפעם הראשונה שניסוג אחורה לעומת המצב הקיים. היום מחקימת פגישה של שר הקליטה עם מר כסלו בנמל התעופה לוד, תוך נסיון של ראית המצב ובחינתו לצורך שיפור. ננסה להגיע לעמק השווה.

ש. כסלו: אני מציע, שאחרי הפגישה שלי עם שר הקליטה נסכם אם נסוגותם. במקרה הזה, אני מניח שנשפר שוב ולא ניסוג.

פ. גרופר: אני רוצה שתקבל את דברי ברוח טובה. פה שמענו קודם כל הסטוריה על כל הנושא ושמענו על ההתפתחויות. אבל, אני חושב, שאותנו חברי הכנסת וחברי ועדת העבודה מעניין המעשה ולא ההסטוריה, וכבר שמעתי כמה סתירות וניגודים בין מה שאתה אמרת, לבין מה שאמרה יו"ר הוועדה.

ניקה את הנושא בכללותו. מה אותנו מעניין, הסיבות? זה ברור שצריך לבנות את הטרמינל וברור שיש בעיות. אבל אנחנו יודעים שיש בעיות שעומדים בפניהן וזה מעל לכל, ואני עוד מאמין שאנחנו מסוגלים במדינה שלנו, כשצריך לבצע מבצע מהר וטוב - זה אפשרי. אתה לא צריך להסביר לנו כאן מה זאת קליטת עליה. הדבר המקודש לנו, הייתי אומר, זה קליטה עולים. אנחנו קולטים מרוסיה למעלה מארבע שנים. לפי הדו"חות שלכם, לא מצאו פתרון בשדה כדי לקבל את העולים בצורה אנושית.

א. מויאל: העליה קיימת עוד מלפני זה.

פ. גרופר: נכון. אנחנו בקרנו שם וראינו שהמצב הוא איום ונורא. האם כך מקבלים עולים, שזה להם היום בראשון על אדמת המולדת? איך אנחנו יכולים להסתכל בפניהם, כאשר הם רואים איך מקבלים את הנוסעים והחיריים ואיך מקבלים אותם.

אנחנו לא מסכימים לצורה כזאת. הייתי יותר שמח אילו היית אומר במי האשמה. אנחנו לא באים לטייח. אנחנו לא באים להאשים. אנחנו רוצים לדעת מי אשם שלא בנו את הטרמינל. ע"י זה נוכל לעזור ולתקן את הדברים. אחרי ששומעים את החלונות ואת פקידי משרד הקליטה, על החמסין בקיץ ועל הדליפה בחורף. על עולים המגיעים עם חנוקות על הידיים ואין איפה להשכיב אותם. על קשישים וחולים, אשר אין להם מקום לנוף. הלא זה מזעזע.

אני מוכרח להגיד לך, שזו לא הגישה המתאימה. אם לא הצלחתם, תאמרו, לא הצלחנו והיתה תקלה. אנחנו דורשים מכם אחריות מלאה, ודורשים שתבצעו את העבודה במהרה, ואם מישהו מעכב, תבואו ותגידו.

אנחנו נצטרך, כפי שאמרה יו"ר הוועדה, לקבל החלטה, ובדרך כלל מקבלים החלטות פה אחד. אם נראה שלא מבצעים את המסקנה שהגענו אליה, תצטרכו לבוא שוב ולהופיע מעל במת הכנסת.

א. לבני:
אני מטושטש מכל המושגים והתחומים. א. אני מציע לאנשי משרד הקליטה, לא לקרוא למקום "טרמינל" עולים. אולי מסוף, או כפי שנקרא פעם "שער העליה".

שר הקליטה הקודם, מר פלד, הבטיח שעוד בשנה 1974 חיפטר הבעיה ודיבר על שטח של 2000 מ"ר.

כשחלק מחברי ועדת העבודה היו בפעם הקודמת בלוד, והראו לנו את המקום שצריך להיות, וניסינו לצעוד בשטח, פתאם ראינו שרגל אחת באוויר. היו שם עמודים שעליהם צריך לבנות משהו. אני מבין ממר כסלו, שזה לא השטח הזה, אלא שטח אחר.

אני רוצה לדעת, מהו המקום המוגדר כסופי, כדי שייפסקו הנדודים?

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו:
אני רוצה להעמיד דברים על דיוקם. בדברי החשובה של שר הקליטה, מר פלד, להצעה לסדר-היום מ-27.2.74, הוא מפרט את המצב הקיים, והוא מוסר שהטרמינל יהיה בגודל של כאלף מ"ר.

א. לבני:
עד כמה שאני הבנתי מהדברים - מה שאתם חושבים, שבקרוב יבנו טרמינל, זה לא מה שמר כסלו חושב. אולי היה כדאי לחשוב על גוף מתאם בשדה התעופה בין משרד הקליטה לבין מינהלת שדה התעופה, כדי שכל הדברים לא יצטרכו להגיע לדרגים הגבוהים ביותר. נדמה לי שמשרד הקליטה הוא בן-חסות של מינהלת שדה התעופה. איני יודע אם להנהלת השדה יש הרגשה של בעלת בית.

האם התאריך, מרס 1975, הוא התאריך המדוייק?

א. אבטבי:
אני לא רוצה לחזור על דברי חברי. אני חושב שהם מיצו את הרושם שקבלתי. אני ממש התאכזבתי. יכול להיות שזה לא בא לידי ביטוי כמו אצל חברי. את הבלתי אפשרי, אני לא הייתי מבקש. אבל, את האפשרי אני מבקש. למשל, הנקיון. עולה יבוא ויסתכל מה שהיה שם במדרגות או בדלת הכניסה. זה לא מתאים לשדה כזה. אני מתאר לי שיש עובדי נקיון. איזה רושם מקבל העולה בכניסתו לארץ, כאשר הוא רואה את פיסות הניר והלכלוך בשדה.

שאלה שניה - האם יש הצעה

אם אין מיזוג אוויר, אפשר להתקין. את התקרה הדולפת אפשר לתקן. את הקרשים אפשר לשים בצד. אילו השדה מבקש מתנדבים, אפשר למצוא. היו כמה משקים ביחד מקימים כמה צריפים שוודיים והיה אפשר להקים שדה יפה מאד. אנחנו מסוגלים לעשות דברים הרבה יותר מכפי שראינו שם.

אני רוצה לומר לשבחטס של אנשי משרד הקליטה, שבקיץ חם כזה לקבל 200 איש, אני לא יודע איך הם עשו את זה.

הייתי מציע לחשוב על תכנית ביניים. לבוא ולהגיד, זה וזה ניתן לעשות עד לפתרון הבעיה.

ש. כסלו: בקשר לשאלה שנשאלה - מי אשם? קודם כל, כדי שיהיה אשם, נקיים חקירה. אני חושב שיש הרבה מאד אשמים.

י. ארידור: אני לא מרגיש את עצמי אשם.

ש. כסלו: יש אשמים. אנחנו מתייחסים לקליטת עולים כאל אסירים. אוסרים עליהם להפגש עם קרובים. לשם כך חייבים לסגור אותם בארבע קירות, פן ישמעו משהו רע על הארץ. לפי שיטה זו, אנחנו צריכים לבנות בית-סוהר, וזה, למעשה מה שאנחנו עושים, ובטרמינל, בשיטת הקליטה של היום, אנחנו בונים בית-סוהר, כדי שהוא לא יפגש עם אף קרוב, לפני שהוא גומר את תהליך הקליטה, פן יקרה משהו.

פעם היה זה בית יפה שהסוכנות בנתה לקליטת העליה. אז אמרו שכל עם-ישראל יראה את העולה. עכשו אומרים, שהקהל לא יראה אותו.

אשם ראשון - שיטת הקליטה; אשם שני - שהחליטו לעבור לפני שהכינו את המקום בגלל שיטת העבודה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: המקום שם לא היה אידיאלי.

ש. כסלו: היו שם חדרי שירותים ומסעדה ובית-מלון. מה שנבנה שם, היה במטרה אחת לקלוט עליה. בשביל מה צריכים צריפים-שוודיים. יש בית שעומד ריק.

לענין התאריכים - אנחנו התחלנו לבנות את הטרמינל אחרי המלחמה, ואני מזמין את חברי הוועדה לראות היכן אנחנו עומדים, ואם מישהו מדבר על מבצע, אז אנחנו עושים את זה מהר.

לא התייחסו פה לאלפיים מ"ר. אני לא חושב שצריך אלפיים מ"ר. צריך אלף מ"ר וכך דברנו עם משרד הקליטה, ויש תכנית אחת מוסכמת על שני המשרדים, וקבלו את אישור משרד האוצר, ונגשנו לבניה. זה המצב דה-פקטו.

הועלה הענין של גוף תיאום. יש גוף תיאום. יש תאום בין הנהלת הנמל ובין משרד הקליטה, ואין נושא ששייך לענין, שאיננו מתואם בינינו. הנהלת הנמל, בהחלט מרגישה כבעל-בית בכל מה שקורה בפריפריית הנמל, ואם במוסד זה מחפשים את האשם, אז אני אשם. הנהלת הנמל, בהחלט אחראית לקליטת העולים.

בענין הנקיון - אפשר לשפר וצריך לשפר.

הצעת ביניים - יש לי, ואני הולך להציג את זה לפני משרד הקליטה, בפגישתי היום עם השר, ואני

כמה אנשים יוכלו להושיב ביחד?

א. לבני:

בהצעה שלי, כל האולמות של בית הנתיבות יהיו חופשיים גם

ש. כסלו:

לעולים. לא יהיו מחיצות של קיר בין נוסע ועולה. ההבדל הוא רק בכך שתהליך המעבר של נוסע רגיל לוקח 45 דקות, ותהליך מעבר של עולה לוקח שלוש שעות. אבל בהחלט צריך להתייחס אל העולה כאל נוסע.

לגבי הנקיון - אני מקבל את

מה שנאמר כאן, לגבי ענין הקרשים - עובדים במקום. לא יעזרו פה מתנדבים. הקבלן עובד במקום. בזמן שעובדים לא צריך להתבייש. בנוגע לנקיון, אני מתבייש. צריך לשפר.

לגבי צריפים שוודיים - הבעיה

היא אינה בעיה של בית מיוחד, כי יש בית. לפני המלחמה הצעתי כפתרון ביניים מקום של 3000 מ"ר. משרד הקליטה החליט שזה רחוק מדי.

משרד הקליטה רוצה לקלוט את

העולה כנוסע, משתמש בטרמינל ככל נוסע. ההבדל ביני ובין משרד הקליטה הוא בכך, שאני לא רוצה להכניס אותם לכוך.

לא קבלתי תשובה אם התאריך הוא מדוייק?

א. לבני:

אמרתי שאת התאריכים אני לוקח ברצינות, וחודש מרס

ש. כסלו:

הוא מרס.

קודם כל, אני רוצה שתתייחס לדברים ולהערות של חה"כ ברוח

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

טובה. הם נאמרו ברוח טובה. כי, בכל זאת, המטרה של כולנו היא אחת. כולנו רוצים לקלוט את העולים בצורה נאותה. יכול להיות, שיש ויכוח לגבי מושגים של קליטה. אבל, המושגים השתנו. אני זוכרת את תנאי הקליטה שהיו בשנת 1951 כאשר הגיעו העולים. תנאי הקליטה היו אחרים, והאנשים שהגיעו היו מנשקים את האדמה.

גם היום זה לא השתנה.

ש. כסלו:

היום, גם העולה שונה. צריך לקחת את הדברים האלה בחשבון,

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

ואם משרד הקליטה רוצה להקטין את הבקורת כלפיו מצד העולים ולהתרכז בעיקר על קבלת העולה - הבה נעשה הכל כדי להקל עליהם. הם עושים עבודה נפלאה. אני כבר לא מדברת על תנאי עבודתם. אלא, קח את הדברים ברוח טובה. אנחנו לא מחפשים נאשמים. אנחנו לא באים להתווכח. אנחנו רוצים שיתוף פעולה ורוצים להזיז דברים ולקדם אותם. מזה שנתחיל לחפש נאשמים, לא נושע, ולא זו הייתה כוונתו של מר גרופר.

אנחנו רוצים להוסיף את

ההתחשבות שלנו להסדר הביניים שאתם רואים גם את המצב הקיים צריך לשפר, כדי שיהיו התנאים המינימליים ביותר, שיוכלו גם העובדים, בתקופה הזאת, למלא את חפזיהם.

אני לא חושבת, חה"כ לבני,

ששם הנמל חשוב. אם טרמינל, או מסוף או שער העליה. העיקר הוא הגוף שיקום וישרת את המטרה.

אני אמרתי ברוח טובה, שהשם לא סימפטי.

א. לבני:

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני לא בדעה שצריך להיות
גוף מתאם. שמענו שיש תאום
בין משרד הקליטה להנהלת השדה, והם נפגשים במידת הצורך ומטכסים עצה.

א. לבני:

כאשר היינו בשדה לפני חודש,
לא התרשמנו שיש שפה משותפת

במאת האחוזים עם כל הגופים.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

הדבר לא היה בענין שפה משותפת,
אלא על הסדר מסוכם.

צריך לצמצם את הפער מבחינת

האפשרויות שעומדות לרשותו של השדה ומבחינת הדרישות של המשרד בתקופת
ביניים זו.

אני לא מציעה עוד גורמים נוספים.

הם נפגשים ביניהם. אבל, יש דברים אובייקטיביים שצריך לקחת בחשבון.

נקודה נוספת היא, שאנחנו רושמים

לפנינו את דבריו של מר כסלו בקשר לתכנית עצמה. אין סתירה בין מה שענה
שר הקליטה במליאה לגבי היקף המטרים המרובעים, למה ששמענו כאן.

א. לבני:

באיזה תאריך הוא דיבר?

ב-27.2.1974.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

מתי הוא אמר, שזה יהיה גמור?

א. לבני:

הוא לא אמר מתי זה יהיה גמור.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אם זה יהיה באמת כפי שאומרים,
אז זה לא נורא.

ל. דיציאן:

התכניות שלנו היו לסיים את
הטרמינל באוקטובר, אבל אז

ש. כסלו:

פרצה המלחמה.

ההבדל בין מה שאמר שר הקליטה,
ומר כסלו אינו כל כך גדול.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

גם לגבי התכנית, אין סתירה כאן, וגם מבחינת ההערכה של סיום הבניה.
תמיד יכול להיות פיגור בבניה של חודש חודשיים.

בסיכומים שלנו אנחנו נאמר:

א. אנחנו מעריכים את

המאמצים שאתם עושים כדי לאפשר קליטה נאותה. אבל עד שאנחנו נגיע לפתרון
סביר המתקבל על הדעת, אנחנו מבקשים ממך, מר כסלו, שתעשה כמיטב יכולתך,
ומעל לזה, בכדי להעמיד לרשות משרד הקליטה, בתקופת הביניים, את המקום
אשר יענה על מינימום הדרישות ההכרחיות כדי לתת את השירותים הנחוצים
לעולים, וכדי שהעובדים ימלאו את תפקידם כיאות.

ב. אנחנו רוצים לבקש, שתעשו

את הכל בכדי שהבניה תואץ, ואם ניתן לסיים עוד ב-1974 - מה טוב; ואם לא
ניתן, אנחנו מבקשים שתעמדו באותו לוח זמנים של פברואר-מרס ולא יאוחר
מכך.

אני רוצה להודות למר כסלו,

ואני מקווה שעצם בואך לכאן והשתתפותך בדיון יסייע לקידום הנושא והחשת
ביצוע הפרוייקט.

אני מציעה שנסכם עכשו את הנושא שלנו ונחליט על כמה נקודות שאנחנו מבקשים שיהיו בסיכום:

א. נציין שאנחנו מצטערים, מאחר שהיו מסקנות של ועדת העבודה בנושא זה בעבר, שקצב בצוע התכנית שכבר דווח ונמסר עליה לוועדה, לא היה מניח את הדעת, ומצטערים שהדבר הזה טרם בא על תפניתו הסופי.

ב. הוועדה מציינת שבביקור שלה במקום התרשמה שהתנאים הנוכחים הקיימים אינם משביעים רצון, ואינם עונים על הדרישות המינימליות, העובדים עובדים בתנאים קשים והקליטה נעשית בתנאים שאינם מאפשרים קליטה נאותה.

ג. נביע הערכה לעובדים שמקבלים את העולים ועושים את עבודתם במסירות, בכדי לשרת את העולים בתנאים הקשים האלה.

ד. אנחנו רושמים לפנינו את הודעתו של מר כסלו, שקיימת תכנית שאושרה ע"י הגורמים הנוגעים בדבר, ואשר ביצועה החל אחרי מלחמת יום הכפורים, ויושלם לא יאוחר מחודש מרס.

ה. הוועדה קוראת לכל הגורמים הנוגעים בדבר: למשרד הקליטה, למינהלת שדה התעופה, לעשות כל מאמץ בכדי להחיש את בניית המסוף ולא לגרום לעכובים נוספים.

ל. דיציאן: להוסיף: הוועדה פונה לכל הגורמים, לשפר במידת האפשר, גם בחקופת המעבר את התנאים הנוכחים.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: לגבי תקופת הביניים, הוועדה בדעה, כי יש לעשות את הכל בכדי לשפר את התנאים הנוכחיים במקום בו נמצאים עובדי משרד הקליטה, עד שחושלם הבניה של הטרמינל.

מ. גז: מה זאת-אומרת לעשות את הכל?

א. עמית: זה מחבטא בנושא של הנקיון, וכדאי לפרש את זה. אותו דבר לגבי אוורור. אנחנו היינו תקופות מסוימות ללא אוורור וכדאי להזכיר גם, שאם חוזרים ל"פינגר" לעשות את הכל, על-מנת שבחורף הבא לא תהיה דליפה מן הגג.

היו"ר ש. ארבל-אלמוזלינו: אני מציעה שנכין את הסיכום בהתאם להערות הללו. אני חושבת שאין צורך לכנס ישיבות נוספות בנושא הזה, כי אין למעשה חילוקי-דעות בינינו.

תודה רבה לנציגי משרד הקליטה.

ל. דיציאן: עקב הדיון בתשלומי קצבת זקנה של הביטוח-הלאומי, הצענו על דעת כל חברי הוועדה להגדיל את התשלום מ-15% ל-18%. העמדת אתמול בשאלה למנכ"ל ביטוח-לאומי את העניין הזה, ורצייתי לשמוע את דעתו בעניין. דעתו היא שלילית. אפילו לא דנים על זה, ולא מוכנים לדון על זה.

אני מציע, שהוועדה כולה תיזום תיקון החוק להעלאת התשלום, ואם לא, אני רוצה להודיע, שאני אזור חוק אישי בנקודה זאת. אני חושב שדיון קצר בוועדה יועיל לטובת העניין.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
 בעת שקיימנו את הדיון על העלאת תקרת המכסימום, העלינו את המשאלות והבקשות שלנו, שאנחנו חושבים שצריך לפעול להגדלתם. אף-פעם, מתוך הנסיון שלי בוועדה בשנים קודמות, לא הגענו גם להישג של 15%. אני בהחלט מסכימה, שזו הצעה רצינית וכבדה מאד.

י. ארידור: נקיים דיון בוועדה הזאת.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:
 בבקשה. ברגע שאנחנו מתחילים להפנות איזו משאלה שאנו רוצים שחוגשם, אז המאבק די ממושך, ואף-פעם לא השלינו את עצמנו שעומדים מיד להשיג את הדבר. זה כרוך במליונים של כספים וגישות שונות. אבל, אין זה פותר אותנו, מדי פעם בפעם, לדון שוב בנושא הזה. אין זה עניין של ייזום חוק על דעת הוועדה כולה. ברגע שאני יכולה להעלות את זה, אני אעלה. אם אזום הצעת חוק פרטית - אז הקשיים כל כך גדולים, שמזה לא תצמח חועלת, ואני בוחרת בדרך הממושכת יותר, אשר גם יכולה להוביל אותי למטרה שאני רוצה בה, אבל בטווח יותר ארוך.

אני בהחלט בדעה, שבכל הזדמנות, ניזום לעצמנו דיון על הנושא הזה, בכדי להחזיר לתודעתם של המשרדים הנוגעים בדבר, את הצורך וההכרח לשינוי המצב הקיים.

ביום שני, אנחנו דנים בעניין פיצוי התייקרויות של 10%. אני בהחלט מסכימה, שבאותה הזדמנות נתייחס גם לנושא הזה.

י. ארידור: אולי אפשר להזמין את מנכ"ל האוצר?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: יהיו פה נציגים.

י. ארידור: הם יאמרו, שהם לא יכולים להתייחס לזה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אפשר בישיבה מיוחדת להזמין אותו.

י. ארידור: אפשר להזמין גם כמה אנשים אשר חיים מן הקיצבה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אין צורך. האם אנחנו לא מכירים את העניין הזה?

לחה"כ דיציאן, אני יכולה לומר לך, שאם אתה רוצה ליזום הצעת חוק פרטית, זו זכותך.

ל. דיציאן: בקשר לדבריו של חה"כ ארידור. אני חולק על כל הגישה שיש לאוצר מה לדבר בקשר לעניין של העלאת התקרה. זה לא נוגע להם. הם לא משתתפים בקיצבת זקנה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: בשבילנו, הכתובת לנושא הזה של ביטוח-לאומי, הוא שר-העבודה.

י. ארידור: אם משרד העבודה לא מסוגל לטפל בעניין צריך להזמין את

מי שקובע.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: כאשר תתבהר התמונה בקשר לממשלה, ונדע מי הוא

לענין הזה, ונעלה בפניו את הסוגיה שהיא די נכבדה וראויה לדיון והתייחסות אליה. ביום שני, אנחנו יכולים עוד פעם להעלות את הנושא הזה מחדש. בכל הזדמנות צריך להעלות את הנושא ולא להרפות. אין שום ספק בכך.

אני רוצה לשאול את חברי הוועדה - יש לנו נושאים רבים שעומדים על הפרק, ואני רואה שגם במסגרת הימים שברשותנו, כמעט ולא מדביקים את הקצב, ויש פיגור מסויים. ייתכן ויש מקום להוסיף עוד ישיבה אחת בשבוע, בכדי שנוכל להדביק את הפיגור. אני לא אומרת לאורך זמן. בעבר קיימנו ישיבות בימי ראשון.

י. ארידור: אפשר לקיים את זה בתל-אביב?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: יומיים לא יתנו לנו לקיים ישיבות בתל-אביב. אנחנו

נברר את האפשרות הזאת.

מ. גז: מתי נוכל לבקר ברמת-הגולן?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אני פניתי בקשר לזה. התחלנו

לטפל בזה, ואני רוצה לקוות

שתוך שבועיים נוכל לבקר שם.

א. לבנבראון: בקשר ליום שני - אולי נוכל לקיים את הישיבה בשעה 11.00?

ל. דיציאן: אולי אפשר לקיים את הישיבה ביום רביעי בשעה 9.00?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לגבי יום רביעי, ההנחה היא

שביום שלישי חה"כ לנים

בירושלים.

י. מרידור: אני מבקש מהיו"ר, שאם כמה

חברי כנסת מאחרים לישיבה

של יום רביעי בשעה 8.30, שהיא לא תעמיד נושאים להצבעה.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: אנחנו לא יכולים לקיים את

הישיבה בשעה 9.00, כי ישיבת

המליאה מתחילה בשעה 11.00.

מ. גז: שעתיים לא מספיקות לנו?

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: שעתיים, זו ישיבה קצרה.

לגבי ההצבעה - כאשר יש נושא

מסויים שלא לוקח הרבה זמן, אני לא יכולה להגיד: אני מפסיקה, כי חברי הכנסת אינם. זה לא ניתן. כמו שהמוזמנים באים בזמן, גם חברי הכנסת יכולים לבוא בזמן.

י. ארידור: כאשר אנשי המערך אינם, את

דוחה הצבעות. היו"ר צריכה

להיות גמישה במועדי ההצבעה.

מ. גז: בדרך כלל, היו"ר הוועדה עושה

את הכל, כדי שהדברים יסתדרו

על הצד הטוב ביותר.

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו: לחה"כ לבנבראון - מצידי אין

לי התנגדות לקיים את הישיבה

בשעה 11.00. אבל, ישנם חברי ועדה, שהם בנשיאות הכנסת, והם ביקשו לאפשר

אני מוכנה להגיע אתך לפשרה.

לגבי העתיד אפשר ללכת לקראתך.

תודה רבה לכולכם. ישיבה זו

נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10.00